

ข้อควรคำนึงในการแปลซับไตเติลละครซีรีส์จีนเป็นภาษาไทย

The consideration of translating the Chinese drama series to Thai

สุนีย์ สีสภาพินิจ

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

E-mail sunee.lee@dpu.ac.th

บทคัดย่อ

การแปลซับไตเติลละครซีรีส์จีนต้องคำนึงถึงความถูกต้องและความเหมาะสมของบทแปล ประการแรก มีความถูกต้องในด้านรูปภาษาที่เขียน การเรียงลำดับโครงสร้างของวลีหรือประโยค และการแปลความหมายของคำ วลี หรือสำนวน ประการที่สอง มีความเหมาะสมกับประเภทหรือแนวเรื่อง รวมทั้งเลือกใช้ระดับภาษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับเหตุการณ์ในเรื่อง

คำสำคัญ: การแปลภาษาจีน-ไทย, การแปลซับไตเติล, ละครซีรีส์จีน

ABSTRACT

Translating the subtitle Chinese drama series to Thai must consider the accuracy and suitability of the script. First, the accuracy, the subtitle translation needs to use the correct form of written language, to translate phrases or sentences according to the structural order in Thai and the interpretation of words, phrases or idioms. Second the suitability, the subtitle translation should be appropriate for the type or style of drama series, in addition to choose the appropriate language level and in accordance with the relationship between the characters and the events in the story.

KEYWORDS: Translation Chinese to Thai, Subtitle Translation, Chinese drama series

บทนำ

ละครซีรีส์จีนได้รับความนิยมในประเทศไทยเป็นเวลานานมากกว่า 50 ปี โดยเฉพาะละครที่เผยแพร่ทางโทรทัศน์ เช่น มังกรหยก เปาบุ้นจิ้น ตำนานรักดอกเหมย รักใสใสหัวใจสีดวง เป็นต้น เนื้อหาของละครก็มีหลากหลายแนว เช่น กำลังภายใน อิงประวัติศาสตร์ ครอบครั้ว ความรักวัยรุ่น ฯลฯ ผู้ชมคนไทยจะเข้าใจเนื้อเรื่องและเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับตัวละครหรือ

เหตุการณ์ในเรื่องได้ก็ต้องอาศัยการแปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย เพราะ “การแปลถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้คนสองชาติหรือมากกว่านั้นสามารถเข้าถึงและเข้าใจวัฒนธรรมของกันและกันได้” (nuchun, 2010)

นอกจากการชมละครซีรีส์จีนทางโทรทัศน์แล้ว ผู้ชมคนไทยในปัจจุบันยังนิยมเลือกชมละครทางเว็บไซต์อีกด้วย เช่น www.series-onlines.com, www.kseries.co, nightsiam-series.blogspot.in ฯลฯ จึงทำให้เกิดนักแปลอิสระในกลุ่มคนไทยที่รู้ภาษาจีนหรือคนจีนที่รู้ภาษาไทยแปลซับไตเติลละครชุดหรือซีรีส์มากขึ้น ดังตัวอย่างละครซีรีส์จีนที่ผู้เขียนใช้เป็นกรณีศึกษา 4 เรื่อง ได้แก่ วุ่นรักหมูป่านคนโสด (只因单身在一起) ตอนที่ 21, ลิขิตรัก ลิขิตใจ (北京青年) ตอนที่ 9, ตำนานรักมาเฟียเซียงไฮ้ (锦绣缘华丽冒险) ตอนที่ 5 และมู่หลาน จอมทัพหญิงกู่แผ่นดิน (花木兰传奇) ตอนที่ 21

เนื้อหาสาระ

ลักษณะละครซีรีส์จีน

ละครซีรีส์จีน 1 เรื่อง มีประมาณ 20-60 ตอน โดยแต่ละตอนนั้นมีความยาวประมาณ 45 นาที มีจำนวนประโยคประมาณ 600 ประโยคซึ่งมีทั้งประโยคสั้นและยาว ความยาวของประโยคที่ปรากฏในแต่ละฉากประมาณ 8-12 คำ (nuchun, 2010)

คุณสมบัตินักแปลซับไตเติลละครซีรีส์จีน

1. ชอบดูละครซีรีส์จีน
2. มีใจรักการแปล ตั้งใจ ใส่ใจและมีวินัยในการแปล รวมทั้งมีจรรยาบรรณของนักแปล
3. มีทักษะหรือความสามารถด้านการใช้ภาษาทั้งภาษาจีนต้นฉบับและภาษาไทยที่แปล
4. มีความรู้ทางประวัติศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรมทั้งจีนและไทย หรือความรู้เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับงานที่จะแปล
5. หมั่นค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ใหม่เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ขั้นตอนการแปลซับไตเติลละครซีรีส์จีน

1. ดูละครซีรีส์หลาย ๆ รอบ เพื่อให้เข้าใจเรื่อง ขณะเดียวกันก็พยายามทำความเข้าใจอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร ในความคิดของผู้แปลจะมีภาพของเหตุการณ์และตัวละครที่ปรากฏอย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้แปลเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับตัวละครและเรื่องได้ง่ายขึ้น
2. คิดถ้อยคำหรือคำพูดที่จะแปลคร่าว ๆ โดยแบ่งเป็นบทพูด (บทพากย์) หรือบทบรรยาย
3. แปลบทพูดหรือบทบรรยายตามตัวบท โดยคงรักษาความหมายเดิมหรือใจความสำคัญของต้นฉบับไว้ ห้ามต่อเติมหรือใส่ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้แปล
4. หมั่นตรวจสอบบทแปล หลังจากที่เรื่องราวของตัวละครในแต่ละฉากหรือแต่ละตอนจบลง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและความต่อเนื่องของภาษากับตัวบท ลักษณะหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร รวมทั้งอารมณ์เรื่อง
5. อ่านบททวนบทแปลทั้งหมดเมื่อแปลจบเรื่อง เพื่อตรวจสอบภาพรวมอีกครั้ง

ข้อควรคำนึงในการแปลซับไตเติลละครซีรีส์จีน

1. ความถูกต้องของบทแปล

1.1 รูปภาพที่เขียนต้องถูกต้องตามหลักการเขียนหรือการสะกดคำในภาษาไทย ทั้งนี้ผู้แปลสามารถตรวจสอบความถูกต้องจากพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถานได้ ในกรณีที่เป็นชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อคน ชื่อสถานที่ที่อาศัยการทับศัพท์ หรือถ้อยถ้อยเสียงให้ใกล้เคียงกับภาษาจีนต้นฉบับให้มากที่สุด

木兰： 柱子，你想错了。	ฮู่หมู่หลาน: ฐู่จื่อ, เธอคิดผิดแล้ว
我们当初织和亲图，	เดิมทีพวกเราทอผ้าปักไหม
是想告诉柔然人。	เพราะต้องการบอกให้คนโหรวหฺร่ารู้ว่า
我们魏国人不想打仗。	พวกเราแคว้นเว่ยไม่ต้องการรบ
我们想要和平，	พวกเราต้องการสันติ
但是现在和亲图不能带来和平。	แต่ตอนนี้ผ้าปักไหมไม่สามารถทำให้เกิดสันติได้
这仗得打。	สงครามเกิดขึ้น
那我们打还是为了和平。	งั้นเราก็จะรบเพื่อสันติ
柱子： 打仗是为了和平。	ฐู่จื่อ: รบเพื่อสันติ
木兰： 咱们的好意。	ฮู่หมู่หลาน: เจตนาดีของพวกเรา
既然柔然人不接受。	ในเมื่อคนโหรวหฺร่าไม่ยอมรับ
这仗非得打。	การรบก็คงหลีกเลี่ยงไม่ได้
咱们也不怕。	แต่พวกเราก็ไม่กลัว
柔然人撕毁盟约。	คนโหรวหฺร่าฉีกทำลายสัญญา
咱们就坚决应战，	พวกเราก็ต้องยืนหยัดที่จะรบ
就像奶奶说的。	เหมือนที่ท่านย่าเคยพูดไว้
柔然人想打。 好。	คนโหรวหฺร่าต้องการรบ ดี
咱们就奉陪到底，可我们打仗。	พวกเรา ก็จะลองรบกันซักตั้ง แต่พวกเรารบ
不是为了要抢他们的土地，	ไม่ใช่เพื่อแย่งเอาที่ดินของพวกเขา
不是为了争他们的牛羊，	ไม่ใช่เพื่อชิงวัวแพะของพวกเขา
咱们打仗为的是和平。	พวกเรา จะรบเพื่อสันติ

(ฮู่หมู่หลาน จอมทัพหญิงกู่แผ่นดิน ตอนที่ 21 花木兰传奇 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นปรากฏชื่อเฉพาะในภาษาจีนหลายคำ ได้แก่ ชื่อคน “柱子” ชื่อแคว้น “魏国” และชื่อเรียกคนในแคว้น “柔然人” เมื่อแปลเป็นภาษาไทยก็ใช้การทับศัพท์และถ้อยถ้อยเสียงดังนี้ “ฐู่จื่อ”, “แคว้นเว่ย” และ “คนโหรวหฺร่า” ตามลำดับ

1.2 การเรียงลำดับโครงสร้างของวลีหรือประโยค ผู้แปลต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างภาษาจีนให้เป็นโครงสร้างภาษาไทยที่ถูกต้องตามหลักภาษาหรือไวยากรณ์ภาษาไทย กล่าวคือ หน่วยคำหลักในภาษาจีนส่วนใหญ่จะอยู่หลัง หน่วยคำขยาย ในขณะที่หน่วยคำหลักในภาษาไทยจะอยู่หน้าหน่วยคำขยาย

明珠: **怎么会一夜之间都死光了呢。** หมิงจู: **คนตายหมดในคืนเดียวเป็นไปได้ยังไงนะ**
这年头也不是什么人手上都会有枪的。 หลายปีมานี้ไม่ใช่ใครจะมีปืนก็ได้
凶手到底是谁。 ฆาตกรคือใครกันแน่นะ

(ตำนานรักมาเฟียเซี่ยงไฮ้ ตอนที่ 5 锦绣缘华雨冒险 第 5 集)

ตัวอย่างข้างต้นโครงสร้างของประโยคที่ว่า “怎么会一夜之间都死光了呢” (ยังไง/เป็นไปได้/ในคืนเดียว/(คน) ตายหมด/นะ) ในภาษาจีนคำแสดงคำถาม “怎么” จะอยู่หน้าหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “คนตายหมดในคืนเดียวเป็นไปได้ยังไงนะ” เพราะในภาษาไทยคำแสดงคำถาม “怎么” ซึ่งแปลว่า “ยังไง” จะอยู่หลังหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก

叶坦: **我爸妈虽然在我很小的时候, 就离婚了。** เย่ถ่าน: **แม้ว่าพ่อแม่ฉันจะหย่ากันเมื่อฉันยังเล็ก**
他们彼此不再相爱, ท่านทั้งสองไม่รักกันแล้ว
但是他们对于我的爱。 แต่พวกเขาายังรักฉันเสมอ

(ลิขิตรัก ลิขิตใจ ตอนที่ 9 北京青年 第 9 集)

ตัวอย่างข้างต้นโครงสร้างของประโยคที่ว่า “我爸妈虽然在我很小的时候, 就离婚了” (ฉัน/พ่อแม่/แม้ว่า/ยัง/ฉัน/มาก/เล็ก/เมื่อ/ก็/หย่ากัน/แล้ว) ในภาษาจีนคำเชื่อม “虽然” สามารถวางไว้หน้าหรือหลังประธานของประโยคก็ได้ ส่วนคำเชื่อม “的时候” จะวางไว้ท้ายสุดของประโยค แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “แม้ว่าพ่อแม่ฉันจะหย่ากันเมื่อฉันยังเล็ก” เพราะในภาษาไทยคำเชื่อม “虽然” ซึ่งแปลว่า “แม้ว่า” และคำเชื่อม “的时候” ซึ่งแปลว่า “เมื่อ” จะวางไว้หน้าประโยคหรือเชื่อมตำแหน่งตรงกลางประโยคเท่านั้น

何东妈: 他们也不肯告诉我。 แม่เหอตง: พวกเขาก็ไม่ยอมบอกป้า

何东现在到底在哪儿?

ว่าตอนนี้เหอตงอยู่ที่ไหนกันแน่

(ลิขิตรัก ลิขิตใจ ตอนที่ 9 北京青年 第 9 集)

ตัวอย่างข้างต้นโครงสร้างของประโยคที่ว่า “何东现在到底在哪儿” (เหอตง/ตอนนี้/กันแน่/อยู่ไหน) ในภาษาจีนคำบอกเวลา “现在” สามารถวางไว้หน้าหรือหลังประธานของประโยคก็ได้ ส่วนคำวิเศษณ์ “到底” จะวางไว้หน้าหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “ตอนนี้เหอตงอยู่ที่ไหนกันแน่” เพราะในภาษาไทยคำเชื่อม “现在” ซึ่งแปลว่า “ตอนนี้” จะวางไว้หน้าประโยคหรือหน้าประธานของประโยค ส่วนคำวิเศษณ์ “到底” ซึ่งแปลว่า “กันแน่” จะวางไว้หลังหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก

可心爸: 今天啊! พ่อเช่อซิน: วันนี้เหรอ
吃你姐最喜欢吃的, มีของที่พี่สาวลูกชอบกินมากที่สุด

咱们换换口味。

เรามาลองเปลี่ยนรสชาติดู

(รุ่นรักหมู่บ้านคนโสด ตอนที่ 21 只因单身在一起 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นโครงสร้างของวลีที่ว่า “你姐最喜欢吃的” (พี่สาวลูก/มากที่สุด/ชอบ/กิน/ที่/(ของ)) ในภาษาจีนส่วนขยายจะอยู่หน้า “的” แล้วตามด้วยหน่วยคำหลัก แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “ของที่พี่สาวลูกชอบกินมากที่สุด” เพราะในภาษาไทยหน่วยคำหลักจะอยู่หน้า “的” ซึ่งแปลว่า “ที่” แล้วค่อยตามด้วยส่วนขยายหรืออนุประโยค

可心爸：可心啊！

พ่อเข่อซิน：เข่อซิน

柜子里有咖喱粉，

มีผงกะหรี่อยู่ในตู้呢

(รุ่นรักหมู่บ้านคนโสด ตอนที่ 21 只因单身在一起 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นโครงสร้างของประโยคที่ว่า “柜子里有咖喱粉” (ตู้/ใน/มี/กะหรี่/ผง) ในภาษาจีนหน่วยคำบอกสถานที่ที่จะอยู่หน้าหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “มีผงกะหรี่อยู่ในตู้” เพราะในภาษาไทยหน่วยคำบอกสถานที่ที่จะอยู่หลังหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก

木兰：我如果是儿子，

ฮั่วหมู่หลาน：ถ้าข้าเป็นลูกชาย

就可以替你去上战场去打仗。

ก็จะไปรบ (ในสนามรบ) แทนท่านได้

你在家平平安安。

ท่านจะได้กลับบ้านอย่างปลอดภัย

染丝做活养身体。

ทำงานยิ้มไหมและดูแลรักษาตัวเอง

我上战场奋勇杀敌。

ข้าก็จะไปฆ่าศัตรูในสนามรบอย่างห้าวหาญ

这不两全其美吗？

อย่างนี้ไม่ดีกว่าหรือ

(หมู่หลาน จอมทัพหญิงกู่แผ่นดิน ตอนที่ 21 花木兰传奇 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นโครงสร้างของประโยคที่ว่า “我如果是儿子，就可以替你去上战场去打仗” (ข้า/ถ้า/เป็น/ลูกชาย/ก็จะ/แทนท่าน/ไปสนามรบ/ไปรบ) ในภาษาจีนคำเชื่อม “如果” สามารถวางไว้หน้าหรือหลังประธานของประโยคก็ได้ ส่วนกริยาลี “替你” และหน่วยคำบอกสถานที่ “上战场” จะวางไว้หน้าหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลักตามลำดับ แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “ถ้าข้าเป็นลูกชายก็จะไปรบ (ในสนามรบ) แทนท่านได้” เพราะในภาษาไทยคำเชื่อม “如果” ซึ่งแปลว่า “ถ้า” จะวางไว้หน้าประโยคหรือเชื่อมตำแหน่งตรงกลางประโยคเท่านั้น ส่วนหน่วยคำบอกสถานที่ “ในสนามรบ” และกริยาลี “替你” ซึ่งแปลว่า “แทนท่าน” จะวางไว้หลังหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลักตามลำดับ อนึ่ง ในการแปลประโยคนี้นี้หน่วยคำบอกสถานที่ไปเพื่อทำให้ข้อความสั้นกระชับมากขึ้น

ส่วนโครงสร้างของประโยคที่ว่า “我上战场奋勇杀敌” (ข้า/ในสนามรบ/ห้าวหาญ/ฆ่าศัตรู) ในภาษาจีนหน่วยคำบอกสถานที่ “上战场” จะอยู่หน้าหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก ส่วนคำวิเศษณ์ “奋勇” จะวางไว้หน้าหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “ข้าก็จะไปฆ่าศัตรูในสนามรบอย่างห้าวหาญ” เพราะ

ในภาษาไทยหน่วยคำบอกสถานที่ “上战场” ซึ่งแปลว่า “ในสนามรบ” จะอยู่หลังหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก ส่วนคำวิเศษณ์ “奋勇” ซึ่งแปลว่า “อย่างห้าวหาญ” จะวางไว้หลังหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก

花弧：你别看现在爹没精神。

真要上了战场。

爹比谁都勇敢都有劲。

ฮั่วหู：ถึงตอนนี้พ่อจะดูไม่มีแรง

แต่พ่อยู่ในสนามรบจริงๆ

พ่อก็อ้างกล้าหาญและมีกำลังกว่าใคร

(มู่หลาน จอมทัพหญิงกู่แผ่นดิน ตอนที่ 21 花木兰传奇 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นโครงสร้างของประโยคที่ว่า “爹比谁都勇敢都有劲” (พ่อ/กว่าใคร/ทั้ง/กล้าหาญ/และ/มีกำลัง) ในภาษาจีนคำวิเศษณ์แสดงการเปรียบเทียบ “比谁” จะวางไว้หน้าหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเรียงลำดับโครงสร้างใหม่เป็น “พ่อก็อ้างกล้าหาญและมีกำลังกว่าใคร” เพราะในภาษาไทยคำวิเศษณ์ “比谁” ซึ่งแปลว่า “กว่าใคร” จะวางไว้หลังหน่วยภาคแสดงหรือกริยาหลัก

1.3 การแปลความหมายของคำ วลี หรือสำนวน โดยเฉพาะคำหรือวลีที่มีความหมายใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกัน คำ วลีหรือสำนวนที่มีความหมายเชิงเปรียบเทียบ การแปลบางครั้งก็ต้องอาศัยการตีความหมายจากบริบท ผู้แปลไม่สามารถแปลถอดความหมายของคำ วลี หรือสำนวนนั้นได้โดยตรง และอาจจำเป็นต้องเลือกใช้คำ วลี หรือสำนวนที่ใกล้เคียงหรือเป็นที่เข้าใจในบริบทของสังคมไทยด้วย แต่ยังคงความหมายเดิมหรือใจความสำคัญของต้นฉบับไว้

林曼妮：你就一直带着那条项链。

我知道它对你来说很重要。

也是你父母在这个世界上存在过的痕迹。

หลินมันหนี่: คุณก็ใส่สร้อยเส้นนี้ไว้ตลอด

ฉันรู้ว่ามันสำคัญสำหรับคุณมาก

ทั้งยังถือเป็นตัวแทนของพ่อแม่คุณด้วย

(รุ่นรักหมู่บ้านคนโสด ตอนที่ 21 只因单身在一起 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นวลีในภาษาจีนที่ว่า “你父母在这个世界上存在过的痕迹” คำหลักในวลีนี้คือ “痕迹” ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น รอย ร่องรอย สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ตัวแทน เป็นต้น คำว่า “ตัวแทน” เป็นคำที่เหมาะสมกับบริบทนี้มากที่สุด ดังนั้นเมื่อแปลเป็นภาษาไทยจะได้ว่า “(สร้อยเส้นนี้เป็น) ตัวแทนของพ่อแม่คุณ” ซึ่งอาศัยการสรุปความเพื่อให้ความกระชับและได้ใจความคงเดิม เนื่องจากความยาวของข้อความที่ปรากฏในแตงกานั้นไม่ควรเกิน 12 คำ

林曼妮：但是我真的没想到。

你居然会这样误会我，

以为我是为了抢可心的**功劳**。

才这样**弄虚作假**。

หลินมันหนี่: แต่ฉันคิดไม่ถึงจริงๆ

คุณจะเข้าใจฉันผิด

ว่าฉันทำเพื่อต้องการแย่ง**ความดีความชอบ**จากเข่อซิน

กลายเป็นเรื่อง**หลอกลวง**ไป

(รุ่นรักหมู่บ้านคนโสด ตอนที่ 21 只因单身在一起 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นคำและสำนวนในภาษาจีนที่ว่า “功劳” และ “弄虚作假” คำว่า “功劳” แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น คุณงามความดี ความดีความชอบ เป็นต้น คำว่า “ความดีความชอบ” เป็นคำที่เหมาะสมกับบริบทนี้ เพราะเป็นการทำเพื่อคนที่ตนรักเท่านั้น เป็นเรื่องส่วนตัวไม่ใช่เรื่องส่วนรวม ส่วนสำนวน “弄虚作假” แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ

เช่นกัน เช่น หลอกหลวง ตบตา คำว่า “หลอกหลวง” เป็นคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในเรื่องมากที่สุด เนื่องจากตัวละครได้ทำ
สร้อยปลอมเส้นใหม่ขึ้นมาเพื่อมอบให้ชายที่ตนรักแทนสร้อยเส้นเดิมที่หายไป แต่กลับถูกเข้าใจผิดว่าหลอกหลวง

锦绣: 那怎么行呢。
小兰, 你放心,
你锦绣姐姐呢 **身强力壮**,
没那么 **娇贵**的。

จิ้นจิว: อย่างนั้นจะใช้ได้ที่ไหนล่ะ
เสี่ยวหลาน เธอสบายใจได้
พี่จิ้นจิวของเธอคนนี่ **แข็งแรง**
ไม่ได้ **บอบบาง**ขนาดนั้น

(ตำนานรักมาเฟียเซี่ยงไฮ้ ตอนที่ 5 锦绣缘华丽冒险 第 5 集)

ตัวอย่างข้างต้นสำนวนและคำในภาษาจีนที่ว่า “身强力壮” และ “娇贵” สำนวน “身强力壮” แปลเป็นภาษาไทย
ได้ว่า “(ร่างกาย) **แข็งแรง**” ส่วนคำว่า “娇贵” แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น เอาอกเอาใจ ไม่มีแรง บอบบาง คำว่า
“**บอบบาง**” เป็นคำที่เหมาะสมกับบริบทนี้ เนื่องจากตัวละครเพิ่งเข้ามาทำงานเป็นแม่บ้านในโรงแรม เพื่อนร่วมงานรู้สึกกังวลใจ
ตัวละครจึงต้องยืนยันว่าเธอแข็งแรงและทำงานหนักได้

锦绣: 谁要做你的人啊!
看看你那些兄弟,
一个一个 **凶神恶煞**的。
更何况我跟你在一起, 就没好事。
我不想 **陷入危险**。
我还是离你,
远一点比较安全。

จิ้นจิว: ใครอยากเป็นคนของคุณ
ดูพี่น้องของคุณสิ
แต่ละคน **โหดร้ายทารุณ**
ยิ่งถ้าอยู่ใกล้คุณแล้วก็ไม่ดีใหญ่
ฉันไม่อยาก **ตกอยู่ในอันตราย**
ฉันควรจะอยู่ห่างๆ คุณไว้
ยิ่งไกลเท่าไรก็ยิ่งปลอดภัยเท่านั้น

(ตำนานรักมาเฟียเซี่ยงไฮ้ ตอนที่ 5 锦绣缘华丽冒险 第 5 集)

ตัวอย่างข้างต้นสำนวนและวลีในภาษาจีนที่ว่า “凶神恶煞” และ “陷入危险” สำนวน “凶神恶煞” แปลเป็น
ภาษาไทยได้หลายคำ เช่น โหดเหี้ยม โหดร้าย ดุร้าย ทารุณ เป็นต้น คำว่า “**โหดร้ายทารุณ**” เป็นการใช้คำที่มีความหมาย
ใกล้เคียงกันมาซ้อนกันเพื่อเน้นย้ำให้เห็นลักษณะความร้ายกาจของตัวละครมากขึ้น ส่วนวลี “**陷入危险**” แปลเป็นภาษาไทย
ได้ว่า “**ตกอยู่ในอันตราย**” เป็นคำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในเรื่องมากที่สุด เนื่องจากตัวละครมาอาศัยอยู่กับเจ้าพ่อหรือ
มาเฟียในเซี่ยงไฮ้ ทำให้เธอรู้สึกไม่ปลอดภัย

何南: 那我们追求 **理想**, 追求幸福。
我们家人摆什么位置啊?
何东: 这还真是我的困惑。

เหอหนาน: ถ้าเราทำตาม **ความฝัน** ตามหาความสุข
แล้วครอบครัวเราล่ะ จะทำยังไง
เหอตง: เรื่องนี้พี่ก็ยังไม่คิดไม่ตก

何西： 还好，我暂时没有这方面的困惑。

何西： ยังดีที่ผมไม่เคยเจอเรื่องลำบากใจแบบนี้
มาก่อน

何北： 老二，你别吹。

何北： พี่สอง, อย่าเพิ่งพูดไป

相信我，你早晚会有。

เชื่อผมเถอะ ไม่ช้าก็เร็วพี่ก็จะได้รู้

何西： **闭上你那乌鸦嘴！**

何西： **หุบปากหมาๆ ของแกไปเลย**

(ลิขิตรัก ลิขิตใจ ตอนที่ 9 北京青年 第 9 集)

ตัวอย่างข้างต้นปรากฏคำและวลีในภาษาจีนที่ว่า “理想” และ “闭上你那乌鸦嘴” คำว่า “理想” แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น อุดมคติ อุดมการณ์ ความฝัน ความหวัง เป็นต้น คำว่า “ความฝัน” เป็นคำที่เหมาะสมกับบริบทนี้ และถือเป็นแนวคิดหลักของละครเรื่องนี้ที่ตัวละครแต่ละตัวเลือกที่จะทำตามความฝันของตนเอง ส่วนวลี “闭上你那乌鸦嘴” ปรากฏการใช้คำเปรียบเทียบว่าปากไม่ดีเหมือนอีกา ซึ่งในภาษาไทยจะเปรียบกับหมา ดังนั้นวลีนี้จึงมีการเปลี่ยนคำเปรียบเทียบเพื่อให้คนไทยเข้าใจได้ชัดเจนเป็น “หุบปากหมาๆ ของแก” โดยความหมายที่สื่อออกมาก็ไม่ได้แตกต่างกันแต่อย่างใด

何东妈： 你是不知道啊？

แม่เหอตง： หนูไม่รู้หรือ

这几个坏小子。

เจ้าพวกตัวแสบ

我就是**磨破了嘴皮**。

ป่าพูดจนปากจะฉีกแล้ว

他们也不肯告诉我。

พวกเขาก็ไม่ยอมบอกป่า

何东现在到底在哪儿？

ว่าตอนนี้เหอตงอยู่ที่ไหนกันแน่

我算是看透了。

ป่ามองออก

这几个坏小子。

เจ้าพวกนี้

甭管长多大都是一个样，

ไม่ว่าจะโตขนาดไหนแล้วก็เหมือนกัน

都是臭味相投，互相包庇。

**ใครจะทำอะไรก็เห็นดีเห็นงาม ช่วยกัน
ปกปัอง**

何东不在家这些日子。

เหอตงไม่อยู่บ้านหลายวันนี้

我吃不下饭，睡不着觉。

ป่ากินไม่ได้ นอนไม่หลับ

我**夜夜盼，日日想**啊。

คิดถึงและเฝ้าคอยอยู่ทุกวันทุกคืน

(ลิขิตรัก ลิขิตใจ ตอนที่ 9 北京青年 第 9 集)

ตัวอย่างข้างต้นปรากฏคำ วลีและสำนวนในภาษาจีน ได้แก่ “这几个坏小子” “磨破了嘴皮” “臭味相投，互相包庇” และ “夜夜盼，日日想” คำว่า “这几个坏小子” แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น พวกเด็กไม่ดี พวกเด็กเกเร เจ้าพวกตัวแสบ เป็นต้น คำว่า “เจ้าพวกตัวแสบ” เป็นคำที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของตัวละคร 4 พี่น้องตระกูลเหอ และคนที่พูดในฐานะเป็นแม่และป่าที่เลี้ยงและเห็นตัวละครทั้งสิ้นตั้งแต่เล็กจนโตเป็นหนุ่ม วลี “磨破了嘴皮” แปลเป็น

ภาษาไทยได้ว่า “พูดจนปากจะฉีก” ความหมายของวลีนี้ทั้งภาษาจีนและภาษาไทยใกล้เคียงกันแม้ว่าจะใช้คำต่างกันก็ตาม
สำนวน “臭味相投，互相包庇” แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “ใครจะทำอะไรก็เห็นดีเห็นงาม ช่วยกันปกป้อง” สำนวนนี้เป็น
การแปลความหมายโดยการอธิบายขยายความจากสำนวนจีน ส่วนวลี “夜夜盼，日日想” แปลเป็นไทยได้ว่า “คิดถึงและ
เฝ้าคอยอยู่ทุกวันทุกคืน” โดยใช้สำนวนภาษาที่มีใช้ในภาษาไทยแล้วรวมความให้กระชับแต่ได้ใจความคงเดิม

花弧：别胡思乱想了。

现在国家有难。

爹作为魏国子民。

就算年龄大了。

身子骨比以前弱了，

但是也不能临阵退缩。

ฮั่วหู：อย่าคิดฟุ้งซ่าน

ตอนนี้บ้านเมืองกำลังมีภัย

พ่อเป็น *คน* ของแคว้นเว่ย

ถึงแม้ว่าพ่อจะอายุมากแล้ว

ร่างกายอาจจะอ่อนแอกว่าเมื่อก่อน

แต่พ่อก็ไม่สามารถ *หดหัวอยู่ในกระดอง* ได้

(มู่หลาน จอมทัพหญิงกู่แผ่นดิน ตอนที่ 21 花木兰传奇 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นปรากฏสำนวนและคำในภาษาจีน ได้แก่ “胡思乱想” “难” “子民” และ “临阵退缩”
สำนวน “胡思乱想” แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น คิดเหลวไหล คิดบ้า ๆ บอ ๆ คิดฟุ้งซ่าน เป็นต้น คำว่า “คิดฟุ้งซ่าน”
เป็นคำที่เหมาะสมกับบริบทนี้ เพราะตัวละครที่เป็นลูกสาวห่วงและกังวลใจเรื่องที่ต้องไปเป็นทหารออกรบ ทั้ง ๆ ที่พ่อของ
เธออายุมากแล้วและสุขภาพไม่ค่อยดี ส่วนคำว่า “难” ก็แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น ยาก ลำบาก เดือดร้อน ภัย
 เป็นต้น คำว่า “ภัย” เป็นคำที่มีความหมายครอบคลุมและเหมาะสมกับสถานการณ์ในเรื่องที่กำลังเกิดศึกสงครามระหว่างแคว้น
เว่ยกับโหรวร่าน คำว่า “子民” แปลเป็นภาษาไทยได้หลายคำ เช่น พลเมือง ราษฎร ประชากร คน เป็นต้น คำว่า “คน”
เป็นคำกลาง ๆ ที่เหมาะกับภาษาในยุคสมัยอดีตนั้น หากเลือกใช้คำอื่น ๆ จะกลายเป็นภาษาสมัยใหม่ที่ไม่เข้ากับแนวเรื่อง
อิงประวัติศาสตร์ ส่วนสำนวน “临阵退缩” แปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “หดหัวอยู่ในกระดอง” ความหมายของสำนวนนี้ทั้งใน
ภาษาจีนและภาษาไทยใช้เปรียบเทียบคนที่ขี้ขลาด ไม่กล้าออกมาเผชิญหน้ากับความเป็นจริงเหมือนกัน

2. ความเหมาะสมของบทแปล

2.1 บทแปลต้องมีความเหมาะสมกับประเภทหรือแนวเรื่อง เช่น ละครกำลังภายใน ละครอิงประวัติศาสตร์
ละครรัก เป็นต้น การแปลซับไตเติลจึงต้องคำนึงถึงลักษณะภาษาที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยด้วย โดยเฉพาะละครกำลังภายใน
หรือละครอิงประวัติศาสตร์ ดังนั้นในการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยจึงต้องปรับภาษาให้เหมาะสมกับประเภทหรือแนวเรื่อง
และยุคสมัย เพื่อให้ผู้ชมเข้าถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยต่างๆ ได้มากขึ้น

木兰：爹爹，*爹*你¹怎么了？

让我¹看看。

爹，你¹这手怎么又严重了。

你说你¹手这样。

你¹连缰绳都拉不稳。

ฮั่วมู่หลาน：*ท่านพ่อ*，*ท่าน*เป็นอะไรหรือเปล่า

ให้*ข้า*ดูหน่อย

ท่านพ่อ，เมื่อ*ท่าน*ทำไมเป็นหนักขนาดนี้

มือของ*ท่าน*เป็นแบบนี้

*ท่าน*ยังดึงสายบังเหียนให้มันไม่ไหวเลย

在上海做点事，赚点钱，踏踏实实的。

ทำงานหาเงินในเซี่ยงไฮ้ก็เท่านั้น

(ตำนานรักมาเฟียเซี่ยงไฮ้ ตอนที่ 5 锦绣缘华丽冒险 第 5 集)

ตัวอย่างข้างต้นบทสนทนาในภาษาจีนจะปรากฏคำว่า “我 1”, “你” และ “我 2” แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องแปลว่า “ผม” “คุณ” และ “ฉัน” ตามลำดับ จึงเหมาะสมกับความสัมพันธ์ของตัวละครที่เป็นเพื่อนที่เพิ่งรู้จักกันไม่นาน ผู้ชายใช้คำสรรพนามแทนตัวเองว่า “ผม” และเรียกเพื่อนผู้หญิงว่า “คุณ” ซึ่งถือเป็นคำสุภาพ ส่วนผู้หญิงก็แทนตัวเองว่า “ฉัน”

权箐: 阿姨, 你 1 怎么来这儿了?

ฉวนเจิง: คุณป้า มาที่นี่ได้อย่างไรคะ

何东妈: 权箐, 我 1 总算找到你 2 了。

แม่เหอตง: ฉวนเจิง, ในที่สุดป้าก็หาหนูเจอ

权箐: 您找我 2 有事啊。

ฉวนเจิง: คุณป้ามาหาหนูมีเรื่องอะไรคะ

何东妈: 有事, 有事。

แม่เหอตง: มี, มี

权箐说: 那去我办公室坐吧。

ฉวนเจิง: งั้นไปนั่งที่ห้องทำงานหนูละอะ

(ลิขิตรัก ลิขิตใจ ตอนที่ 9 北京青年 第 9 集)

ตัวอย่างข้างต้นบทสนทนาในภาษาจีนจะปรากฏคำว่า “阿姨, 你 1”, “我 1”, “你 2”, “您” และ “我 2” แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องแปลว่า “คุณป้า”, “ป้า”, “หนู”, “คุณป้า” และ “หนู” ตามลำดับ จึงเหมาะสมกับความสัมพันธ์ของตัวละครที่รู้จักกันในฐานะแม่ของเพื่อนกับเพื่อนของลูก เพื่อนของลูกสามารถเรียกแม่ของเพื่อนว่า “คุณป้า” ได้ โดยใช้คำว่า “คุณ” นำหน้า คำเรียกญาติว่า “ป้า” เพื่อแสดงความนับถือและความเคารพ ส่วนแม่ของเพื่อนก็สามารถใช้คำว่า “ป้า” แทนตัวเองได้เช่นกันเพื่อแสดงความสนิทสนมและใช้คำสรรพนามเรียกเพื่อนของลูกว่า “หนู” เพื่อนของลูกก็ใช้คำสรรพนามแทนตัวเองว่า “หนู” ซึ่งเป็นคำสรรพนามที่เหมาะสมเมื่อเด็กพูดกับผู้ใหญ่

柱子: 花爹, 你 1 什么时候走。

จู่จื่อ: ลุงฮั่ว, ลุงจะไปเมื่อไหร่

花弧: 初六。你 2 呢?

ฮั่วหู: วันที่ 6, แล้วเจ้าล่ะ

柱子: 后天。

จู่จื่อ: มะรืนนี้

花弧: 那你 2 和铁匠是同一批走。

ฮั่วหู: งั้นเจ้ากับช่างตีเหล็กก็ไปกองเดียวกัน

我比你们晚走几天。

ลุงไปหลังพวกเจ้าหลายวัน

(มู่หลาน จอมทัพหญิงกู่แผ่นดิน ตอนที่ 21 花木兰传奇 第 21 集)

ตัวอย่างข้างต้นบทสนทนาในภาษาจีนจะปรากฏคำว่า “爹, 你 1”, “你 2”, “我” และ “你们” แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องแปลว่า “ลุง”, “เจ้า”, “ลุง” และ “พวกเจ้า” ตามลำดับ จึงเหมาะสมกับความสัมพันธ์ของตัวละครที่รู้จักกันในฐานะพ่อของเพื่อนกับเพื่อนของลูก เพื่อนของลูกสามารถเรียกพ่อของเพื่อนว่า “ลุง” ได้เพื่อแสดงความนับถือเหมือนญาติ ส่วนพ่อของเพื่อนใช้คำสรรพนามเรียกเพื่อนของลูกว่า “เจ้า” ซึ่งเป็นคำที่ผู้ใหญ่มักใช้เรียกเด็กสมัยก่อน ทั้งยังสอดคล้องกับแนวเรื่องอิงประวัติศาสตร์ด้วย พ่อของเพื่อนก็ใช้คำเรียกญาติแทนตัวเองว่า “ลุง” เพื่อแสดงความสนิทสนม ตลอดจนใช้คำสรรพนามพหูพจน์เรียกเพื่อนของลูกทั้งสองคนว่า “พวกเจ้า”

สรุป

หน้า 12:

จากการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การแปลซับไตเติลละครซีรีส์จีนต้องคำนึงถึงความถูกต้องและความเหมาะสมของบทแปล ประการแรก มีความถูกต้องในด้านรูปภาษาที่เขียน การเรียงลำดับโครงสร้างของวลีหรือประโยค และการแปลความหมายของคำ วลี หรือสำนวน ประการที่สอง มีความเหมาะสมกับประเภทหรือแนวเรื่อง รวมทั้งเลือกใช้ระดับภาษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับเหตุการณ์ในเรื่อง เพื่อให้ผู้ชมละครซีรีส์เข้าใจเนื้อหา เรื่องราว และแนวคิดสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน ทั้งยังสามารถเกิดอารมณ์ความรู้สึกร่วมกับตัวละครและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้อย่างต่อเนื่อง บทแปลที่ถูกต้องและเหมาะสมนั้นจะทำให้ผู้ชมได้รับอารมณ์ในการชมเหมือนกับการชมภาษาจีนต้นฉบับอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

สามารถศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการแปลซับไตเติลละครซีรีส์ไทยเป็นภาษาจีน

เอกสารอ้างอิง

- “ซีรีส์จีน Legend of Mulan มู่หลาน...จอมทัพหญิงกู้แผ่นดิน พากย์ไทย Ep. 1-57.” [Online], สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559. Available from <http://www.kseries.co>.
- รูปนี้ สำเนียงล้ำ. (2559). “คุณสมบัติของนักแปล.” [Online], สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2559. Available from <http://www.pasa24.com>.
- “ตำนานรักมาเฟียเซี่ยงไฮ้ (锦绣缘华丽冒险) ตอนที่ 5.” (2559). [Online], สืบค้นเมื่อปี 2559. Available from <http://www.series-onlines.com>.
- “มู่หลาน จอมทัพหญิงกู้แผ่นดิน (花木兰传奇) ตอนที่ 21.” (2559). [Online], สืบค้นเมื่อปี 2559. Available from <http://www.series-onlines.com>.
- “ลิขิตรัก ลิขิตใจ (北京青年) ตอนที่ 9.” (2559). [Online], สืบค้นเมื่อปี 2559. Available from <http://www.series-onlines.com>.
- “วุ่นรักหมู่บ้านคนโสด (只因单身在一起) ตอนที่ 21.” (2559). [Online], สืบค้นเมื่อปี 2559. Available from <http://nightsiam-series.blogspot.in>.
- ศศิณัฐ สวัสดิ์โกศล. (2560). “เทคนิคการแปล (Translation Technique).” [Online], สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2560. Available from <http://www.thailanguagecenter.com>.
- nuchun. (2553). “Subtitle-พื้นฐานการแปลซับไตเติล.” [Online], สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2559. Available from <http://www.nuchun.com>.
- “北京青年的剧情.” (2557). [Online], สืบค้นเมื่อปี 2559. Available from <http://wapbaike.baidu.com>.
- “锦绣缘华丽冒险的剧情.” (2557). [Online], สืบค้นเมื่อปี 2559. Available from <http://wapbaike.baidu.com>.
- “只因单身在一起的剧情.” (2557). [Online], สืบค้นเมื่อปี 2559. Available from <http://wapbaike.baidu.com>.